

NASZCZEPIĆ (13) *vb pf*

a oraz e jasne.

inf naszczepić (3). ◇ *fut 3 sg* naszczepi (1). ◇ *praet 1 sg m* naszczepiłem, -em naszczepił (2). ◇ *3 sg m* naszczepił (1). ◇ *1 pl m pers* -chmy naszczepili (1). ◇ *3 pl m pers* naszczepili (2). ◇ *imp 2 sg* naszczep (1). ◇ *con 1 sg m* bych naszczepił (1). ◇ *part praet act* naszczepiwszy (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Posadzić wiele drzew lub krzewów uszlachetnionych przez szczepienie [w tym: czego (pl a. coll) (9), co (2)] (12)* : Vczyñiłem wielkie łkutki/ nábudowałem łobie domow/ winnic náczyñił/ ogrodow/ ładow/ drzewá nálzczepił/ wodym názáftáwiał *BielKron* 79; Conserere agrum generibus pomorum et pyrorum, Włzedzie [!] po polu yáblonek y krułzek rozmáyitych nálzczepić. *Mącz* 387a; Lećie/ nigdy do łádu koniá [...] pułzczać nie ma nikt: bo łámiż Vrzędnicy ták czynić zwykli/ nálzczepiwłzy/ ogrodziwłzy kofztownie [...] włánego koniá puści *GostGosp* 98, 98.

W charakterystycznych połączeniach: naszczepić drzewa, gałqzek, jabłonek, kruszek, winnic.

Zwroty: »płonek naszczepić« (1): Bo chłopu dałz grofz [...] iźci płonek przyniefie/ dałz drugi grofz iźci ich nálzczepi *RejZwierc* 107v.

»naszczepić do sadu« (1): Apilno [!] o gáłłki profz z drzewká tego/ Iżebych ich nálzczepił do łádu łwoiego. *RejFig* Eev.

»szczepkow naszczepić« (1): ázałz owo nie rofkołz z żonką/ s czeładką po ładkoch/ po ogrodkoch łobie chodźić/ łzczepkow nálzczepić/ drobne drzewká rozłádzić. *RejZwierc* 107.

Szereg: »nasiać i naszczepić« (1): A náfiali roi y náfzczepili winnic [*Et seminaverunt agros, et plantaverunt vineas*]/ y napłodzili owczow narodzenia. *WróbŻołt* 106/37.

Przen (4) :

naszczepić w co (1): Nálzczepte w nie [*w ciało*] gáłłzek z rozumu á s cnoty/ Z wiary/ s Páñłkiew boiáźni/ á s łczyrey dobroty. *RejWiz* 194v.

naszczepić czym (1): *RejPosWstaw* [41⁴] cf *Szereg*.

W charakterystycznych połączeniach: naszczepić gałqzek, owocu.

Zwrot:»naszczepić szczepia« (1): Pamiętayże co Pan mowi przez Proroká o tey winnicy łwoiey/ á o tey wdzięczney owczarni łwoiey: Iżem ia ią ogrodził murem/ wybrałem z niey kámienie/ nálzczepiłem w niey łzczepia práwego *RejPos* 123.

Szeregi: »nasadzić a naszczepić« (1): rodziczy tháki owoc s łynow łwoich zbierác mułzą/ iákiego łwym zbytniem dozwalániem im łwey woleý náfádzili á nálzczepli. *RejPosWstaw* [41⁴].

»nasiać, naszczepić« (1): A nie baczymy thego iź ná nędzney zagrodzie łiedzimy/ á kiedy każá tedi záwždy wnet z niey prowadźić łie mułsimy/ [...] á łełcze czáłem niewiedzieć komu cochmy náfiali/ cochmy nálzczepli/ tu zółtáwić mułsimy. *RejZwierc* 137v.

2. *Trochę rozciąć; przen: uszkodzić* (1) :

Zwrot: »dobrej powieści [czyjej] naszczepić« = *zniestawić, zhańbić [kogo]* (1): Famam alicuius inquinare, Dobrey powieściy czyyey nálzczepic/ Sławę czyyę zelźić/ Sławy czyyey nárufźić Sromoćić kogo. *Mącz* 171a.

Formacje współrdzenne cf SZCZEPIĆ.

Cf **NASZCZEPIONY**

JR, LW